

To: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @rivm.nl; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @rivm.nl
Cc: (10)(2e) (10)(2e) @preventpartner.nl
From: (10)(2e) (10)(2e)
Sent: Wed 6/3/2020 2:13:45 PM
Subject: RE: transmissie in de keten vleesverwerkende industrie
Received: Wed 6/3/2020 2:13:45 PM

Beste (10)(2e), (10)(2e)
 Zojuist heb ik (10)(2e) gevraagd om even mee te lezen in dit doc.
 Hij is thuis binnen deze sector en als arbeidshygiënist goed op de hoogte van PBM en de richtlijnen/protocollen/Arbocatalogus die hiervoor binnen de branche maatgevend zijn.
 Groeten, (10)(2e) en ik houden even contact,
 (10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e)

Bedrijfsarts

RIVM - Centrum Infectieziektebestrijding
 Postbus 1
 3720 BA Bilthoven
 T 030 - (10)(2e)
www.rivm.nl/infectieziekten

From: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Sent: woensdag 3 juni 2020 15:57
To: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Subject: RE: transmissie in de keten vleesverwerkende industrie

Ik heb vragen in bijgevoegd wordbestand geplakt, geeft vaak wat makkelijker commentaar
 Ik heb geen literatuursearch gedaan; wel nog anderaan een promed bericht erin gekopieerd (via (10)(2e) in 18 landen als uitbraken in vleesverwerkende industrie)

Tot morgen

Met vriendelijke groet,

(10)(2e) (10)(2e),
 Arts M&G, Coördinator regionale consultants
 tel.: 06- (10)(2e)
 e-mail: (10)(2e)@rivm.nl
www.rivm.nl/infectieziekten

Van: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Verzonden: woensdag 3 juni 2020 15:14
Aan: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Onderwerp: FW: transmissie in de keten vleesverwerkende industrie

Hoi (10)(2e) en (10)(2e)

Dit was een vraag die nog op status 'te beantwoorden' staat. Ik heb al een lijn geformuleerd voor de antwoorden.
 Morgenavond is er een debat over, voor die tijd verwachten ze antwoord.
 Fleur kan jij meekijken omdat het ook echt om arbeidsomstandigheden gaat?

Groet (10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e), MSc
Arts M&G i.o | profiel Infectieziektebestrijding KNMG

Centrum Infectieziektebestrijding (Cib)
Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (LCI)
Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven | U.1

T 030 - (10)(2e)
M 06 (10)(2e)
(10)(2e) @rivm.nl
<http://rivm.nl>

Aanwezig: dinsdag (oneven), woensdag, donderdag en vrijdag

Van: (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Verzonden: donderdag 28 mei 2020 12:38

Aan: (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Onderwerp: FW: transmissie in de keten vleesverwerkende industrie

Van: (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Verzonden: donderdag 28 mei 2020 10:30

Aan: (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Onderwerp: FW: transmissie in de keten vleesverwerkende industrie

Van: (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Verzonden: dinsdag 26 mei 2020 11:53

Aan: (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

CC: (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Onderwerp: FW: transmissie in de keten vleesverwerkende industrie

Ho (10)(2e)

Hierbij de vragen die er leven rond de slachterijen. Het is een eerste opzet. Ik heb ook de mail van (10)(2e) toegevoegd. Die vragen zijn gebaseerd op het rapport van het locatieonderzoek. Misschien dat je daar ook naar wilt kijken?
Globaal gaat het om de volgende vragen:

- i. Bekijken of de specifieke productie omstandigheden in slachterijen aanleiding (aerosolen door veelvuldig gebruik van water, gebruik van koel- en ventilatiesystemen) geven tot grotere besmettingsrisico's voor COVID voor personeel.
- NB: de vraag is of dergelijke systemen ook elders dan in slachterijen aanleiding kunnen zijn tot gortere besmettingsrisico's.
Ik neem aan dat eea ook afhankelijk is van ventilatie ed.

Op dit moment zijn hier nog wetenschappelijk bewijs door bijvoorbeeld het nemen van omgevingsmonsters. Wel wordt er geopperd dat door koude en natte omgeving transmissie risico groter wordt. Net als metalen oppervlakken waar het virus op aanwezig kan blijven. Lucht- en omgevingsmonsters zouden hier meer inzicht in moeten geven.

- ii. Bekijken of specifieke voorzieningen voor werknemers in slachterijen aanleiding zijn tot een groter besmettingsrisico (mn hygiene sluisen, kledinglokalen ed)

Ook hiervoor geldt dat dit niet wetenschappelijk is aangetoond. Wat in de praktijk wel wordt gezien is dat er filevorming ontstaat in kleedruimtes en dat op sommige plekken geen 1,5 meter afstand te nemen is. Over het algemeen hebben deze bedrijven zeer vroeg, al vanaf februari 2020, hun fabrieken ingericht naar de 1,5 meter maatregelen en extra hygiëne maatregelen toegepast en zijn hier er strikte protocollen voor opgesteld.

- iii. Bekijken of specifieke voorzieningen voor werknemers buiten slachterijen aanleiding zijn tot groter besmettingsrisico (vervoer, huisvesting): zie ook vragen arbeidsmigranten OMT / zie vragen hieronder paul van velpen

Wat naast de bedrijfsomstandigheden een mogelijk nog grotere rol speelt is de woonsituatie en het vervoer naar het werk. In bedrijven in de vleesindustrie is gemiddeld 80% van de werknemers arbeidsmigrant. Zij wonen in grotere groepen vaak bij elkaar, kunnen moeilijk in de thuissituaties afstand bewaren en worden naar het werk gebracht in busjes of auto's waarin geen 1,5 meter afstand wordt bewaard of waarin schotten besmetting zouden moeten voorkomen. Er dient veel meer aandacht te zijn voor deze woonomstandigheden en het vervoer naar het werk willen we clusters voorkomen. De GGD werkt hard aan het opsporen van de positieve medewerkers, instrueert iedereen en verricht intensief bron- en contactonderzoek, maar wil dit mogelijk blijven, dan zal er ingezet moeten worden ook op het voorkomen van transmissie in de thuissituatie en vervoer. Dit kan alleen in samenwerking met de uitzendorganisaties en bedrijven, vanuit het daarvoor verantwoordelijke ministerie.

iv. Zijn vanwege de specifieke omstandigheden en voorzieningen in en rond slachterijen, in combinatie met het algemene risico om met COVID-19 besmet te raken, aanvullende persoonlijke beschermingsmiddelen nodig zoals mondkapjes om personeel van slachterijen en medewerkers van de NVWA extra te kunnen beschermen zodat sluiting van slachterijen kan worden voorkomen.

Uitgangspunt voor het gebruik van mondneusmaskers is om in lijn te blijven met de reeds bestaande hygiëne – en arborichtlijnen van het bedrijf of de branche. De 1,5 meter afstand dient te worden nagestreefd. Voor nu is er geen aanleiding tot aanvullend advies rondom gebruik van persoonlijke beschermingsmaatregelen.

Wat betreft de vraag van dhr. Van Velpen rondom adequaat aanpak, hier is reeds een handleiding voor opgesteld ten behoeve van de GGD' en wat te doen bij clusters binnen bedrijven in de vleesindustrie. Dit document is reeds goed ontvangen door de GGD' en.

NB de vragen globaal gesteld. Ik kan nadere invulling geven.

Gr (10)(2e)

Van: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@vggm.nl>

Verzonden: maandag 25 mei 2020 14:35

Aan: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

CC: (10)(2e) <(10)(2e)@ggdnog.nl>

Onderwerp: transmissie in de keten vleesverwerkende industrie

Beste (10)(2e)

In aansluiting op ons telefonisch contact een aantal punten/vragen

1. De infectieziektenartsen van de GGD gelderland midden hebben op 5 mei een locatiebezoek gedaan bij Vion in Scherpenzeel en geven in hun rapport

Aan dat de fabriek zich aan de richtlijnen houdt. In scherpenzeel worden andere werkzaamheden verricht dan in Groenlo (slachterij).

Internationaal blijkt dat vleesverwerkende industrie veel besmettingsbronnen oplevert. Maar volgens mij is niet precies bekend wat de reden is.

Vraag is: zijn de richtlijnen wel adequaat voor deze situatie (kou? Vocht?). Moet er met de richtlijnen meer gekeken worden naar het soort werk?

2. Naast de werkomstandigheden is het vervoer een mogelijke plek van transmissie

Vraag: moeten er andere richtlijnen komen t.a.v. vervoer?

3. De huisvestingssituatie van de arbeidsmigranten in velp zijn niet geschikt voor quarantaine

Vraag: is de huisvestingsbron in de totale keten de grootste risicobron?

4. de mobiliteit in de keten

De mobiliteit in de keten is erg hoog. De ene dag werken migranten op de ene plek, en de volgende dag ergens anders
Geldt ook voor de huisvesting. Dus de mobiliteit in huisvesting, vervoer en fabriek is meer dan gemiddeld

5. de taal/cultuur

Omdat er sprake is van mensen die andere taal spreken, en niet zijn geïntegreerd in nederlandse samenleving kan niet altijd verwacht worden dat ze zich houden aan afspraken die wel ge maken zijn met anderen

6. en daarbij speelt ook een rol de positie van de uitzendbureaus: verhuurder van huisvesting, facilitator van vervoer etc

Het lijkt zinvol als RIVM deze totale keten onder de loep neemt, onderzoekt waar de grootste risico's zitten voor besmetting en wat de meest adequate aanpak is: van elke dag alle medewerkers van een fabriek testen tot ....

Groet,

(10)(2e)

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden maakt bij e-mail gebruik van SSL/TLS zodat gegevens via een beveiligde verbinding worden uitgewisseld. Wij vragen u om er zorg voor te dragen dat SSL/TLS ook aan uw zijde ingericht is. Uw provider of ict ondersteuningspartij kan u hierbij helpen. Alleen als beide kanten dit instellen is e-mail beveiligd.

DISCLAIMER.

Deze e-mail is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van de inhoud ervan door anderen dan de geadresseerde is niet toegestaan.

Mocht deze e-mail niet voor u bestemd zijn, wilt u deze dan terugsturen en vernietigen?

Openbaarmaking, vermenigvuldiging en verspreiding van deze e-mail is niet toegestaan.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mail,

noch voor de tijdige ontvangst daarvan.
